

Bemanning

I Europa har en ambulanshelikopter i regel en läkare ombord. I Sverige är den vanligaste bemanningen en läkare och en sjuksköterska, som båda ofta är specialiserade inom anestesi. Det förekommer även helikoptrar med endast en specialistsjuksköterska som grundbemanning. **Piloter** Besättningen på en ambulanshelikopter kan bestå av en eller två piloter som befinner sig på basen dygnet runt årets alla dagar. Tvåpilotsystem är ett grundkrav för ambulansuppdrag nattetid, men man får flyga med en pilot om man uppfyller vissa krav. Bland annat ställs krav på mörkerhjälpmedel, samt att man har en så kallad HEMS Crew Member (HCM) som bistår piloten med navigering och andra flygoperativa uppgifter (enligt Vård på vingar). HCM har även en sjukvårdsutbildning, ofta en specialistsjuksköterska och är tänkt att kunna bistå läkaren när ambulanshelikoptern är på marken, men aldrig under flygtid. För att kunna säkerställa att en pilot finns tillgänglig dygnets alla timmar alla dagar om året kan en tredje pilot behöva finnas i beredskap, pga. arbetstidsregler. I ett sådant system varvas arbetet så att en pilot alltid sover och 2 är i tjänst efter 8 timmar byter en av piloterna av den som sover i ett rullande schema. 8+8+8

En viktig funktion i ett tvåpilotsystem är att man ska kunna avlasta varandra under svåra situationer. Om något inträffar med den för tillfället flygande piloten kan den andre piloten ta över flygningen av helikoptern. Man har därmed också en ökad säkerhet och kan då också flyga i högre andel av förfrågningarna.

Medicinsk personal

En ambulanshelikopter inom SÖSR ska kunna bistå de svårast sjuka och skadade redan på plats för insjuknande eller olycka. (se tidigare utredning medicinsk nytta) Det innebär att intensivvård omedelbart ska kunna startas på plats och kontinuerligt bedrivs på väg till den vårdnivå som patienten behöver. Det finns flera aktuella artiklar angående den medicinska nyttan av detta. Man kan bl a visa att med tränade läkare sjuksköterskor kan rädda fler liv än förväntat *ref...* För att kunna hantera den vården krävs det att den medicinska personalen består av en anestesiläkare och en anestesi sjuksköterska. Båda behöver dessutom en specifik utbildning/träning för att kunna arbeta i en ambulanshelikopter. Vad gäller sjuksköterskan kan även en god kompetens vara ambulanssjuksköterska eller intensivvårdssjuksköterska men då gärna med anestesi bakgrund. Enligt befintliga ambulanshelikopter verksamheter är det inte svårt att få intresserade och kvalificerade sökande till tjänster. Vi ser att inom SÖSR samtliga sjukhus bör kunna bidra med sådan personal. Hänsyn ska naturligtvis tas till egen bemanning. En ambulanshelikopter kan sannolikt vara bemanningsbefrämjande, en möjlighet att kunna ingå i en ambulanshelikopter verksamhet i framtiden kan vara lockande för unga att söka tjänster.

För att kunna säkerställa att en ambulanshelikopter i SÖSR finns tillgänglig i största möjliga utsträckning förordar vi 2-pilotsystem med en tredje i beredskap samt en läkare och en sjuksköterska enligt ovan.

Helikopterkoordinator inom larmtjänst från landsting.

För att optimalt nyttja en ambulanshelikopter med den höga medicinska kompetensen är det viktigt med ett särskilt medicinskt stöd/koordinator, från landsting och regioner, på larmcentraler.